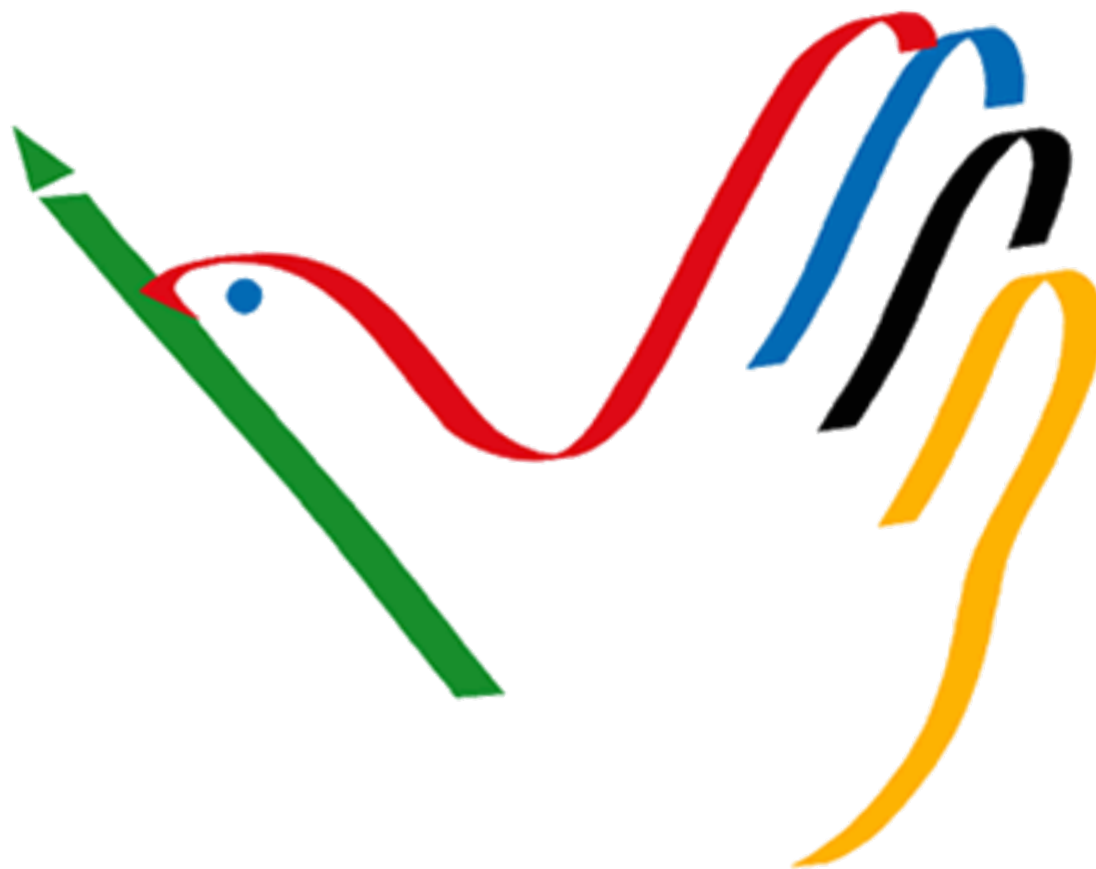

Ytringsfrihed

I denne session skal I lære...
...nogle af de grundlæggende distinktioner omkring ytringsfriheden
...hvilke begrundelser der kan gives for ytringsfriheden (humanisme, demokrati, kritik og sandhed).
...at ytringsfriheden på den ene side forudsætter grænser,
...og at alle grænser nærmest pr. automatik er problematiske.
...at nye offentligheder måske kalder på en nye måder at tænke ytringsfrihed på.

Dagsorden:

- Regler/definitioner
- Ytringsfrihed
- Beslægtede frihedsrettigheder
- Hvorfor er ytringsfrihed vigtigt
- Grænser for ytringsfrihed
- Fremtiden

Kursus-sammenhængen

Demokrati

Skullen/
burden

- Offentligheden er forudsætning for det gode demokrati.
- Forskellige former for offentlighed, giver forskellige demokratiske muligheder og udfordringer.

- På den ene side er vi nødt til at høre flest mulige stemmer (frihed).
- På den anden side er visse stemmer også meget obstruktive (normer/regler).

Offentlighed

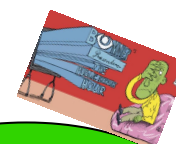
Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

- Offentlighed skabes ved at vi ytrer os.
- Demokratisk offentlighed forudsætter, at alle har mulighed for at komme til orde.
- => ytringsfrihed

- Men ytringer kan også bruges til at tryne andre.
- Derfor er en vis mængde regulering nødvendig.
- Men hvordan undgår vi at grænser bliver udemokratiske?

Frihed

Public Service

4. statsmagt
Journalistisk
profession

Fremtid
Afrunding

Skullen/
burden

- Offentligheden er forudsætning for det gode demokrati.
- Forskellige former for offentlighed, giver forskellige demokratiske muligheder og udfordringer.
- På den ene side er vi nødt til at høre flest mulige stemmer (frihed).
- På den anden side er visse stemmer også meget obstruktive (normer/regler).

Offentlighed

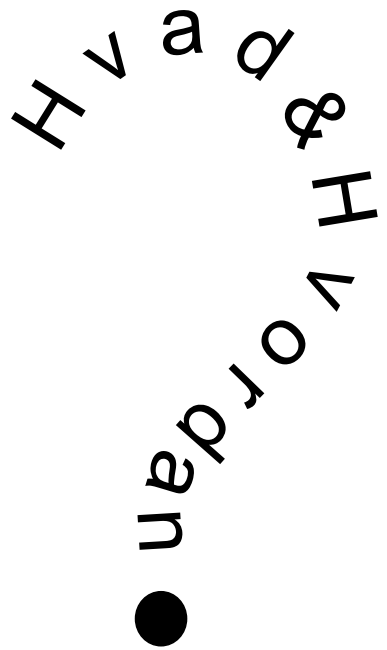
Frihed

Ytrings- & pressefrihed

- Offentlighed skabes ved at vi ytrer os.
- Demokratisk offentlighed forudsætter, at alle har mulighed for at komme til orde.
=> ytringsfrihed

- Men ytringer kan også bruges til at tryne andre.
- Derfor er en vis mængde regulering nødvendig.
- Men hvordan undgår vi at grænser bliver udemokratiske?

Frihed

I forhold til
demokratiet er
det vigtigt at
skelne mellem

Informationsfrihed

retten til at
opsøge
informationer

- Modtager perspektiv
- At blive personligt informeret.

Ytringsfrihed

retten til at
ytre sig (både
skrift og tale)

- Afsender perspektiv
- At bringe noget nyt ud i det offentlige rum.

Pressefrihed

Mediernes ret
til at bringe ytr.
ud i store for-
samlinger

- Kobling mellem info+ ytr.
- Info+ytr. bliver meget abstrakte uden pressen.

Reglerne

Danmarks Riges
Grundlov, §77:

Den Europæiske
Menneskerettigheds
konvention, art 10:

Danmarks Riges Grundlov, §77:

Enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene. Censur og andre forebyggende forholdsregler kan ingensinde på ny indføres.

-- Stk. 1. Enhver har ret til ytringsfrihed. Denne ret omfatter meningsfrihed og frihed til at modtage eller meddele oplysninger eller tanker, uden indblanding fra offentlig myndighed og uden hensyn til landegrænser [...]

-- Stk. 2. Da udøvelsen af disse frihedsrettigheder medfører pligter og ansvar, **kan den underkastes** sådanne formaliteter, betingelser, **restriktioner** eller straffebestemmelser, som er [1] **foreskrevet ved lov** og [2] er **nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til** [3] den [a] nationale sikkerhed, [b] territorial integritet eller offentlig tryghed, for at [c] forebygge uorden eller forbrydelse, [d] for at beskytte sundheden eller sædeligheden, [e] for at beskytte andres gode navn og rygte eller rettigheder, [f] for at forhindre udspredelse af fortrolige oplysninger, eller [g] for at sikre domsmagtens autoritet og upartiskhed.

Danmarks Riges Grundlov, §77:

Den Europæiske Menneskerettigheds konvention, art 10:

Opsummerende:

- Kan begrænses "ved lov"
- Det er kun offentlige myndigheder, der begrænses.

Hvordan "frihed"?

Er formuleret som en begrænsning
(ved at begrænse, kan man sætte fri)

Alle borgere tildeles en frihed ...ved
at "det offentlige" fratages en frihed

Beskyttelse**Beskytter mod****Virkning****Hvor**

Formel
beskyttelse

Censur
(forudgående
sanktioner)

Myndigheders indgreb
vil altid være synlige,
og kan derfor evalueres
af befolkningen.

Grundloven, EMK

Materiel
beskyttelse

Efterfølgende
ansvarspådragelse

Myndigheders mulighed
for at gribe ind bliver
generelt begrænset.

EMK

Reel
beskyttelse

Kulturelle barrierer,
frygt for repræsalier,
praktiske forhindringer.

Myndigheder gives en
forpligtelse til at tilse,
at man faktisk kan og
tør komme til orde.

Folkeskolelov, public
service, politi, efter-
retningsvæsen

Er formuleret som en begrænsning
(ved at begrænse, kan man sætte fri)

Alle borgere tildeles en frihed ...ved
at "det offentlige" fratages en frihed

Udviklings-/beskyttelsefrihed?

Beskyttelses: En ret til at beholde
noget vi allerede har.

Ytringsfriheden kan både understøtte og hindre disse mål

Formålet
H
V
O
R
... er ytrings-
friheden vigtig?

- Ytringsfriheden er både middel og selve realiseringen: At den enkelte selv kan definere sit eget liv (liberalisme).
- Hvis vi underlægger ytringsfriheden et eksternt mål, risikerer vi at den udvandes (relativisme).

1. Humanisme

- Anerkendelse af individets værdighed/integritet: FORDI du er et menneske, er du værd at høre på.
- Opgør med feudalismen

2. Demokrati

"Den gode offentlighed": Magthavere og borgere skal lytte til hinanden, klæde borgerne på til at træffe demokratiske valg (opgør med enevælde)

3. Kritik

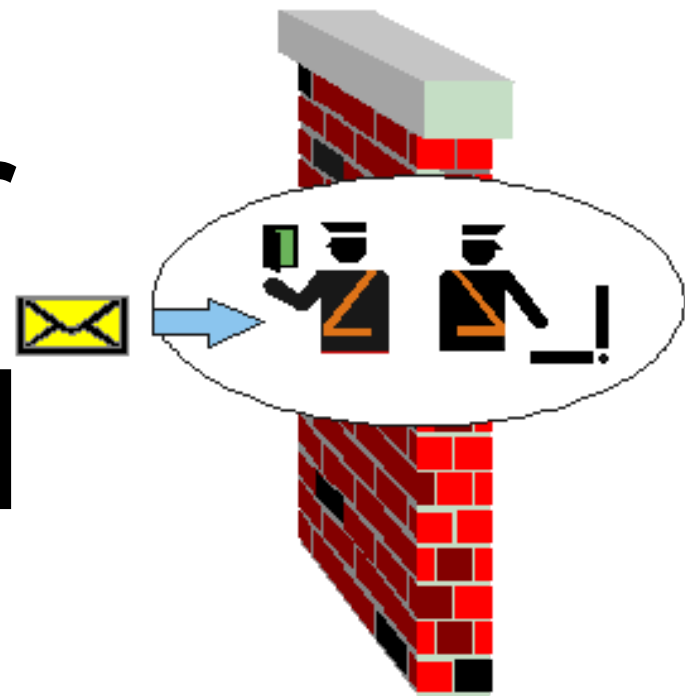
- Forhindre magtmisbrug, beskytte borgerne imod magthaverne, sikre muligheden af at kritisere det bestående
- Opgør med magthaverne
- Vi opnår denne frihed, ved at fratage magthaverne en frihed: De må ikke censurere.
- ...og gennem informationsfriheden.

4. Sandhed

- Flere øjne ser bedre end få.
- Vi kan aldrig regne med at have tænkt på det hele. Intet synspunkt er ufejlbarligt
- Opgør med dogmatik
- Et ideal fra oplysningstiden

Grænser for ytringsfrihed

Hvilke grænser
findes der nu?

Juridiske

Andre

Regler om tavshedspligt
 Grænser for vildledende
 reklamer
 Regler om navneforbud
 Regler for masse-
 mediernes ytringsfrihed
 Beskyttelse af private forhold
 Beskyttelse imod injurier
 Beskyttelse mod nedrakning
 -- Racisme
 — Blasfemi
 Afbrænding af rel. skrifter

Forvaltningsloven
 Markedsføringsloven
 Retsplejeloven
 Medieansvarsloven
 Straffeloven

Juridiske

Evnen til at ytre sig så
andre kan forstå og
gider lytte.

Muligheden for at blive
hørt bredt.

Hvilken kommunikativ ethos
vi tillægges af potentielle
lyttere.

Selvcensur, blufærdighed,
"hensyn" til andre, frygt.

Kommunikative

Mediemæssige

Samfundsmæssige

Selvpålagte

OSV...!

Andre

Vigtigt at kunne skelne skarpt:

- Grundlov og EMK handler i første omgang om det juridiske.
- Ytringsfrihed, som en demokratisk opgave, handler om, hvilke indgreb magthaverne må bruge overfor borgernes ytringer.
- Juridiske og administrative.

...men dog uden at adskille dem:

- Begrænsninger af ytringsfriheden kan legitimeres ved at afhjælpe begrænsninger på de uformelle områder.
- Medieansvarsloven/Public Service: Medier skal formidle bredt og etisk forsvarligt.
- Obligatorisk undervisningspligt.
- Racisme§§

Juridiske

Andre

1. Hvis ytringer og informationer kan siges at true personers privatliv og integritet

2. Hvis de giver et falsk/fordrejet billede af virkeligheden.

3. Hvis begrænsninger kan siges at give bedre mulighed for at flere kan komme til orde.

Regler om tavshedspligt

Grænser for vildledende reklamer

Regler om navneforbud

Regler for massemediernes ytringsfrihed

Beskyttelse af private forhold

Beskyttelse imod injurier

Beskyttelse mod nedrakning

-- Racisme

—Blasfemi Afbrænding af rel. skrifter

Forvaltningsloven

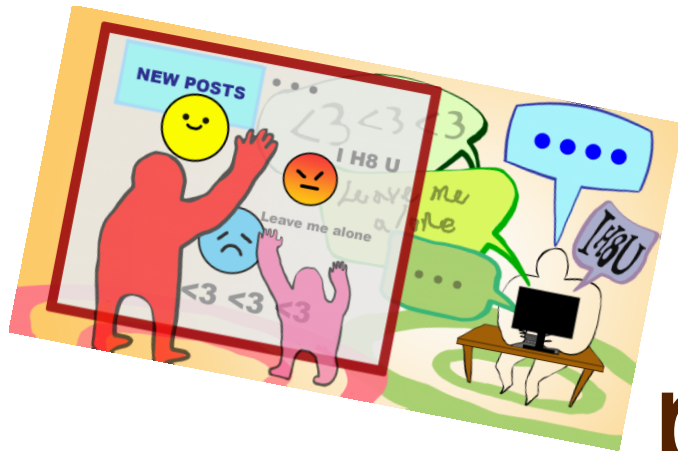
Markedsføringsloven

Retsplejeloven

Medieansvarsloven

Straffeloven

Juridiske

Udfordringer pga nye (digitale) offentligheder

Gamle grænser udfordres af
digitale teknologier

Gamle grænser udfordres af digitale teknologier

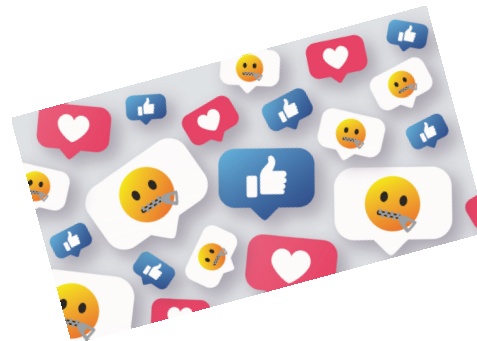
-- Giver det mening at skelne mellem privat/offentlig?

1. Hvem er de farligste censorer (staten vs. Facebook)?

2. Hvem er "offentlige" personer, hvem er "private" (fx en "youtuber" med mio af følgere)?

3. Er "data" en del af økonomien (staten må blande sig), eller en del af den personlige ret til at udtrykke sig (staten må ikke blande sig)?

Gamle grænser udfordres af digitale teknologier

-- Hvordan håndtere ytringer, der foregår udenfor landegrænserne, men som tilgås indefra?

1. Giver det mening at sætte grænser, hvis man ikke kan håndhæve dem?
2. Hvordan kan den enkelte vide, om man overskrider lovgivningen i andre lande?

Hvad er udfordringerne i fremtiden?

- Ytringsfriheden er måske det forkerte fokus?
 1. Alle kan ytre sig i dag. Afsenderproblemet er løst.
 2. Men har vi en retfærdig "opmærksomhedsret" ?
 - Trad. udfordring: Båndbredden på ytringer
 - Udfordringen i dag: Båndbredden på opmærksomhed

- Mediernes traditionelle rolle har været at få flest mulige stemmer ud i offentligheden.
 - Men er dette stadig en påtrængende opgave?
 - Hvordan har vi stadig brug for medierne til at hjælpe ytringsfriheden på vej?
 - Eller bør medierne hellere fokusere på andre demokratisk set påtrængende opgaver?
 - Moderere en allerede pågående dialog?
 - Fokusere på det gravende arbejde?
 - Hjælpe de kommunikativt svage på vej?

- Eller: Har medierne slet ikke længere en demokratisk funktion?
 - Hvorfor skal vi blive ved med at kæmpe for den særlige pressefrihed?
 - Hvorfor skal medierne tænkes som en "særlig" slags virksomhed. "Den fjerde statsmagt"?

Enhver er berettiget til at trykke, i skrift og tale, at offentliggøre sine tanker, dog under forudsætning af, at han ikke misbruger denne ret til at forårsage skade på andres berømmelse. Censur og andre afsluttende foranstaltninger kan indføres på ny indsendte.

Danmarks Riges Grundlov, §71:
Den Europæiske Menneskerettigheds konvention, art 10:
Oplysningens ret
"Den begrænset af myndigheder, der begrænser."

Hvad & Hvordan

I forhold til demokratiet er det vigtigt at skelne mellem

Ytringsfrihed

I denne session skal I lære:
- nogle af de grundlæggende distinktioner omkring ytringsfrihed
- hvilke begrænsninger der kan gøres for ytringsfrihed (humanisme, demokrati, etik og sandhed)
- at ytringsfrihed på den ene side beskytter ytringen
- og at alle grænser nærmest pr. automatik er problematiske
- at nye offentligheder måske leder på en ny måde at tænke ytringsfrihed på.

Dagsorden:

- Regler/definitioner
- Ytringsfrihed
- Beskyttede frihedsrettigheder
- Hvorfor er ytringsfrihed vigtigt
- Grænser for ytringsfrihed
- Fremtiden

Demokrati

Offentlighed

Skullen/burden

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Kursus-sammenhængen

Frihed

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed

Public Service

4. statsmagt Journalistisk profession

Fremtid Afrunding

Skullen/burden

Demokrati

Offentlighed

Etik og diversitet

Ytrings- & pressefrihed